

NEMZETI TÁRSALKODÓ

October 4dik napján 1836.

MAYLÁTH ISTVÁN ÉS BALASSA IMREH ERDÉLYI VAJDAKNAK, 'S KENDI FERENCZ TÁRNOK MESTERNEK 1539li SZÖVETSÉGÖK.

Mi Maylad István, Balassy Imreh erdélyi vajdák, Kendi Ferencz tárnokmester, a' mi Hazánk javaiért ez igyenes atyafiságos barátságra mentünk egyenlő akarattal. Először: a' törvények és régi szokások és az egész községnek és község jóának ellene hogy semmit nem cselekedünk, de minden koron és minden módon csak a' közönséges jót keressük. Másodszor: hogy ha a' Fejedelemnek valami szerencsétlensége avagy gonosza történedik, kit Isten eltávoztasson, mi egyetembe és egy szível valakit választandunk, választassék, és egyikünk is másik híre nélkül és akarata nélkül nem száll valami szerzésekre, de valami szerzendő léssen, egyenlőképpen és egy akarattal mivelünk mindeneket azokban. Harmadszor: hogy egyik a' másinak tisztességét, elővitelét avagy hasznát mindenkor mindenikünknek az ő rendihez képest igyekezik elévinni, és minden módon a' hol lehet segittséggel és tanácsal kész léssen a' másinak jóának elővitelére, úgy hogy ha valamelyik tisztét letenné, tehát a' többi mind az ő tiszteket akár minémű legyenek, letészik, sem avatja egyik magát másik akarata

nélkül valami tisztbe. **N e g y e d s z e r**: hogy mi közülünk egyik is valakinek, a' többiknek akarja nélkül, barátja nem léssen, úgy hogy ha történék, hogy egyiknek valami barátja lenne, a' többieknek pedig nem, avagy pedig csak egyiknek mi közülünk az nem lenne barátja, tehát az a' kinek barátja volt, azt avagy a' többiknek is barátságára hozza, avagy nyilván minden barátság ellen ezen kívül való barátjának ellene mond és mi hozzánk ragaszkodik. **Ö t ö d s z ö r**: ha valamelyiknek mi közülünk valamiképpen holtá történendik, tehát a' többik kik megmaradnak, a' megholt árváinak minden atyafiui és igaz otalommal és segítséggel kész léssen cselekedni és mutatni emberségnek minden tisztséges cselekedésit. **T o v á b b á**: ha jobbagyink avagy szolgálunk, avagy atyánkfiai között vagy mi magunk között valami egyenletlenség történék avagy láttatnék, a' fogott emberek által minden halogatás nélkül igazán megláttassék és elvégeztessék. **V é g e z e t r e**: semminémü embernek egymást meg nem hagyuk nyomorítani minden tehetségünk szerént, mind életünk, marhánk fogytáig. Ezt pedig megszeghetetlenül fogadjuk megtartani a' mi hitünk, tisztességünkre mind az mi életünkbe, kinek bizonyosságára adtuk egymásnak ez mi pecsétünk és kezünk írása alatt való Levelet. **Költ Almásba 1539 esztendőben, Sz. Tamás apostolnak estvin. Stephanus Maylad m. p. Balassy Imreh m. p. Kendi Ferencz m. p. *)**

*) Mayláth, Bálassa's Kendi ezen levelét; in papyro duplici patenter editas, sigillisque et subscriptione manuum ipsorum propriarum roboratas. . . . hungara lingua confectas" — mint a' mindgyárt idézendő transumptumban van — Verböczy István cancellarius, hogy minél többekkel láttathassa, 1540ben a' Gyula Fejérvári káptalannal maga személyesen transumaltatta. Az eredeti transumptum, mely „feria IV. proxima post fest. s. s. corporis Xti anno ejusdem 1540“ költ, találhatik az említett káptalan levéltárában.

Q U E S A D A.

Rövid élet rajzát közöljük itt egy férfinak, ki Spanyolország újabb történeteiben nem minden nevezetesség nélküli szerepet játszott, mely reá nézve végre oly szomorú fordulatot vön. Élete megmagyarázza halálát.

Don Vicente Genaro de Quesada, kit VII. Ferdinand moncayoi marquis vá emele-fel, ez előtt mintegy 50 évvel született Cubában nyugoti Indiában. — Szolgálatját a' spanyol testőrségnél kezdé hol tiszt volt. A' franczia háború kezdetekor elfogatott, de nem sokára módot találva menekedhetni visszatért Spanyolországba hol a' katonai pályán lépcsőről lépcsőre emelkedett. A' béke megkötésekor brigádos volt és santanderi kormányzó. A' bourboni herczeg ajánlatára, ki a' száz napok alatt Santanderbe menekedett vala 's ott a' kormányzótól a' legjobban fogadtatott, Ferdinand király Quesadát generál majornak nevezé ki. — Az 1820. revolutio kiütésekor, azon szin alatt, hogy alája rendeltjeit igen nyomja hivatalából elmozdittatott, 's Granadába száműzetett. Azonban ravaszsága innen is kiségité, ágyába egy darab fát fektetett; 's reá húzá háló süvegét, 's így megcsalva örjeit Franciaországba illantott, hol minden tervek készítésében részt vön, melyek a' cortesek tekintete megbuktatását czélozák. Nehány párthiveivel benyomult Navarrába, 's Irati erősséget hatalmába keríté, honnan azonban néhány tüzes harcok után kénytelen volt magát ismét a' Pyraeneusokon ált vissza vonni. Midőn azután a' regenség felállittatott, ez egy seereg vezérlését bizá reá, melylyel újból benyomult Navarrába. De ismét megveretett 's

letétetett; O'Donnella' következője sem vala szerencsésebb. Mi után Ferdinand ismét a' kormányra jutott, Quesadának is újból feljött csillaga, marquisvá, tábornagygyá, 's új Castilia főkapitányává neveztetett-ki. 1850. mint Andalusia főkapitánya, szerencsés sikerrel lépett-fel az isla de leoni felkeltek ellen, a' lázadást elnyomá, ez alkalommal sok erőt fejte-ki; ekkor volt az hogy Yerro, a' cadizi kerület főkapitánya a' szabad elműektől hasonló módon öletett-meg, mint most Quesada. A' legyőzött szabad elműekkel (az angol M. Post állítása szerint) nagy mérsékléssel hánt. Több a' hadi törvényszék által megíteltetteknek menté-meg életét, 's Ferdinandra való személyes befolyása által a' nagyobb résznek bocsánatot nyert. (Mind a' mellett is több mint 150 személyek végeztettek-ki. Sokan a' legelső familiákból mint Frias, Onate herczegek számüzettek 's a' t.) A' regens királyné kegyelmét nagy mértékben megtudá nyerni magának Quesada az által főképpen, hogy mindgyárt Ferdinand halála után mellette nyilatkozott, midőn pedig a' carlisták egész bizodalommal számítottak reá, kinek akkor néhány vele barátságban élő generálokkal együtt, bizonyos tekintetben a' Madrid és királyné sorsa, kezében volt. — 1854. Sarsfield után rövid ideig fővezérséget viselt az északi seregnél.

E' rövid élet leírasi esmértetésből láthatni, hogy Quesadát a' szabad elműek gyűlölték, az 1812. constitutio baráti pedig utálták, 's innen az ő törekedése ezeket teljes erejéből elnyomni, mit életével fizetett-meg. Isturitz és ő innepélyes kötést tőnek a' junták közelebbi fenyegető felkelésekkor, helyeken amaz mint első minister, ez mint főkapitány, együtt állani vagy esni. Quesada elesett, 's vele Isturitz is

megbukott. Q u e s a d a izmos erős test alkatu volt, arcvonásai kemény elhatározottság, 's a' mellett zsimbes szeszély kinyomatát mutatak. Egy kardvágás orrán 's egyik pofáján keresztül vad katonai kinézést adott neki; azonban nem volt oly kemény 's kegyetlen mint a' hogy kinézése mutatta; legalább több esetekben midőn vért ontani hatalmában állott, szelid mérséklettséget mutatott. Egészben véve, nyers faragatlan, de bátor 's elszánt katona volt, egészen revolúciókra születve. Ha magát a' nép mozgáshoz csatolja, vagy azt vezeti vala, kitünő szerepet játszott volna azon férfiak közt kik közül kevesen birnak az ő bátorságával 's vakmerő merészségével. A' királynéra nézve vesztése kipotolthatatlan, mert ő volt egyedül, kitől a' nemzeti őrség 's a' madridi revolútiós felekezet, félték. Ő az ötödik főkapitány, ki az E s t a t u t o R e a l kihirdetése óta meggyilkoltatott. *)

— h — r —

Ú T A Z Á S I T Ö R E D É K.

(Végzet.)

Mi már az, mi az elő adott tőkélyre emelte Ruskberget, Ruskiczát? Ime erre legtöbbet tett okos egyesületi, szabad polgári —

A l k o t m á n y j o k. A' helybeli (mert a' fe-

*) Párizsban közelebbről egy leány nevelő intézetben, nyilvános jutalom osztás volt. A' nevendékek mind fejer innepi köntösben valának, csak egy bájos szép-ségű leányka ült mély gyászban közöttök. Minden szem reá vala függesztve, 's a' részvétel iránta még sokkal inkább nevedekett midőn megtudák hogy a' gyászos Szép a' a' malagai volt kormányzó Donadio gróf leánya, ki e városban közelebbről meggyilkoltatott, 's egyszersmind Q u e s a d a unoka huga, a' hasonló sorsú.

lebbit nem érintem) kormányzat itt. — a' birto-
 kosság kezeiben, kamarai városi rendszer mellett,
 uradalmi joggal áll. Ők itt a' felsőbbség, kor-
 mány. A' végrehajtók, hajduk hányatas magyar
 ruhája, díszére van a' honnak 's a' birtokosok-
 nak. Ennyit közönségesen említve, apróbb rész-
 letekbe ereszkedni, felesleges lenne. De figyelem-
 re méltó ama', minden okos új telepeknél saját-
 sági cél: a' vidéket 's t. magáévá tenni. Előbb
 fizetés, haszon vontakeresve: most tódul oda a'
 lak 's műves-nép, önként. Egyenlőség, közérdek,
 eme' polgári alkotmányok, egyesületek leghatós-
 elvei, alapjai emelik csuda órjási lépésekkel vi-
 rágzásra e' helyeket. Nem akarva is; de minden
 halvéleményeken kívül, az ámerikai szabad tar-
 tományokban képi magát ott az ember 's a' Hof-
 mannokban, egy egy hű ostriai jobbágy, kis
 Washingtont lát. A' minden nemű, rangu, öltö-
 zetű, kézművű, nemzetű néptömeg, egy Balti-
 moret vagy Bostont képez. Szép az itteni rend-
 szert látni! mindenki, a' gyermekekig, műves-
 nap, mind munkában van; nem látni henyélőt;
 innepen, egy családként, nemes időtöltésekben,
 mulató helyein együtt piheni le a' napot. Min-
 denki öndicsőséget keresi az előhaladásban. Mint
 a' washingtoni elnöktől a' szabad-nép; csak an-
 nyira áll itteni felsőbbségétől a' ruskbergi pol-
 gár. 'S ime, így vannak elhintve bölcsen (egy-
 beket rövidségért elhallgatva) az ottani jóllétnek,
 virágzásnak 's jövőendő dicsőségnek ép magvai!
 örömet éldelénk a' jelenben 's azon óhajttással vá-
 lánk-el Ruskbergtől: hogy ama' magvak, minél
 előbb nagy nemzeti díszre keljenek!

Batiz.

Ruskbergből leírt utunkon vissza, Csonokos-
 ra érve, onnan hazatérő útunkban, a' Sztrígy
 mellett, Batizon ebédlénk. Időtöltés végett meg-

nézők az ottani porcellán-műhelyt. Ezt kezdetében, hajdan látva, akarám jelen állását is megtekinteni. Hosszas leírásával, közönségesen esméretes levén, időt vesztegetni nem czélom. Csak a' mintegy húsz évi különbségből akarom a' haladás mértékét felfejteni. Mi szerént: hol akkor. egy kis, úgy szólva, kunyhó vala; ott ma csinos lakházak, tornyos óra, nagy dolgozó terek, pompás raktárak állanak, 's hol előbb két három; ott ma hetven 's több műves dolgozik szép rendszerrel naponként. A' földet a' helybelin kívül, többnyire ma is Szindról, Torda mellől, hordják. Edző-kavicsat a' Sztrígy eleget ad, 's a' szükséges víz, helybeli kútból kerül ki. A' földrontó, kavicsörlő, edénykészítő gépelyek, mind a' külföldi művészettel költségesen megismerkedett egyik tulajdonosnak remekeire mutatnak; így az edényfestési szép mű is. Hol régebben egy két darab edényt lehetett találni, ott ma két nagy raktár, pompás képes házként, minden nemű szükséges és kényyszerénti, száz meg száz edényekkel kínálkozik. A' kereskedés bel 's külfölddel nagy közösülésbe jött. A' különböző anyagok, az új találatu, finom lépcsőig felemeltetek. Az égető-kemenczék célirányosítottak. A' tehetős tulajdonosok, most az egész helységet, uradalmat is haszonbérbe a' birtokosnétól kivévén, reményleni lehet hogy még több tökélyre, terjedelemre emelvén ott e' művészetet, — magoknak nemzeti hálát 's a' honnak nagyobb dísz eszközlendenek.

Mint önmagamát, úgy minden lelkes honfit érdeklenni kelletvén a' nemzeti jóllét, emelkedésnek 's az ilyek esméretének gyönyörrel kelletvén eltölteni a' hű magyar-kebleket, reméllem a' leírtakat nem éppen feleslegesen közlé:

idősb Z e y k J á n o s.

M O L É.

Most franciaországi első miniser.

Molé (Mátyás Lajos, gróf) franciaországi pair, az 1794. kivégeztetett Molé de Champlatreur, elnök fia, 1780ban született. 1806. a' status tanács mellett auditor lett, 's egyike a' biztosoknak, kikre bizatott a' zsidók állapotja megvizsgálása Franciaországban, mely tárgyban tett tudósítása Nápoleon különös tetszését szerencsés vala megnyerni. — 1808. Dijonba ment mint főispán, 's esztendő mulva status tanácsos lett 's egyszermind a' hidak és ország utak fő igazgatója, Nápoleon 1813. időközi igazság minisernek nevezte ki 's Massa herczeg lemondása után pécsetörre, 's mint ilyen kíséré 1814. Mária Luizát Blois-ba. A' restauratio alatt eleinte csak Párizs város tanácsánál szolgált 's ő is aláírta a' királynak martius 20. előtt néhány nappal bényujtott felirást. Nápoleon visszatértekor nem mutatá magát nála a' több császári miniserekkel együtt, ez azonban magához hivatá őtet és sürgeté valamelyik ministerséget felvállalni. De Molé állhatatosan vonakodott, 's ekkor parancsolá néki Nápoleon hogy a' hidak 's ország utak fő igazgatója hivatalát vegye által ismét. Kevés napokkal azután martius 25. a' status tanács egy nyilatkozványt bocsátott ki a' Bourbonok ellen, Molé ezt nem akará aláírni, 's az ülést is odahagyá még a' tanácskozásban sem akarva részt venni. Mind e' mellett is a' császár még is béírta nevét a' pairkamara tagjai közé, de Molé a' ferdőből; hová utazott volt, egy magát mentető levelet irt. XVIII. Lajos status tanácsosnak 's a' hidak és ország utak fő igazgatójának

nevezte ki őtet 's 1814. aug. 17. Franciaország pairjévé, mint ilyen több biztosságoknak volt tagja 1815. 's a' következő ülésben a' kamara titkoka lett. 1817. august. tengerügyi minister lett. 1822-től fogva az ellenző félhez tartozott. Nyilvános beszédjei Franciaország legelső szónokjai közé helyheztek. 1825. februariusban nevezetes beszédet tartott a' szentségtörésrőli törvény javallat ellen. Dessolles és Villéle alatt nem viselt Molé semmi hivatalt. Martignac alatt egy az ország utak és csatornák megvizsgálására kinevezett biztosság tagja volt, 's X. Károly többek közt őtet is meghívá a' községi és megyei törvény feletti vitatásokban való részvételre. Midőn Polignac juta a' kormányra Molé egészen megkülönözék a' kormánytól. Jul. 30. Orleans herceg a' Palais-royalba hivta Molét 's augusztusban külügyek ministerévé nevezte ki. Molé ministersége alatt esmértegettel Filep Lajos a' külső hatalmak által mint francziák királya, legelsőbben is pedig Anglia által ámbár akkor még Wellington minister volt. Midőn Belgiumban a' revolutio kiütött, Molé úgy nyilatkozott, hogy ha a' prussziaiak oda bémennek a' francziák is azt fogják tenni. Filep Lajos első ministeriuma nem állhata fen sokáig mert tagjai közt nem vala egyetértés; Laffitte és Périer merőben ellenkező rendszert akarának követni. Elsőbben is Guizot és Broglie léptek ki, azután Molé és Périer, 1830 novembere óta Molé a' pairkamarában keveset beszélt, egy beszéde azonban melyet 1831. december 22. a' pairség örökölés mellett tartott nevezetességet szerzett neki. Molé Filep Lajoshoz mindég hív maradt, 's most, e. e. september 6kán újból kormányra jutott általa mint minister elnök és külügyek ministere. — Molé úgy is ismeretes mint író;

munkái ezek: „Essais de morale et de politique“ (Paris 1806.) „Observations sur le dernier budget, adressées par un pair aux deux chambres à l'ouverture de la Session“ (Paris 1822.)

— h — r —

NÉPÜNNEP PRÁGÁBAN.

Folyó év' szeptembere' 14én esett meg Prágában a' rendektől az ősi szokás szerint intézett népünnep. Ő Felségök' koronázási ünnepe az egész országra nézve öröm' ideje volt, melynek emléke a' nép' szívében élni fog 's által száll a' jövő' ivadékokra. A' széles terjedelmű rétföld, mely a' városnak észak-keleti részén, a' körkatonaház megett, a' Moldau part hosszában 's a' Ziskahegy alatt nyúlik el, választatott néz-helyűl e' derűs és sokat jelentő ünnepnek.

Ennek közepe táján emelkedett fel az udvar' számára határozott mulató-ház (Pavillon) teraszszal (Terrasse) környezve: melyről végig láthaták a' legfőbb urak, valamint a' követségi testület és a' nemesség a' szélesen elterült síkságot. Mindenik kerület' számára több sátrak valának, melyekben a' nép' hűvesítőket talált, úgy szintén itt virág-füzérekkel ékitett táncz-helyek is állittattak 's az egyéb időtöltések nézőjáték' 's más mulatságok által különböző helyeken sokképpen el valának látva, hogy így a' sokaság megosztatva, a' szerfeletti összetódulás kerültessék-el.

A' bejárások már korán reggel tömve valának vidor vendégekkel, kik minden felőlről tódulának ide 's a' rend' fenn-tartására állított polgár-osztály által, melyen kívül semmi más őrizet nem volt látható, ki mutatott helyöket nyugottan foglalák-el. A' közel-folyam is hajók 's

csolnakoktól éledett, melyeknek árbocz-fáikról tarka lobogók lebegtek.

E' közben meg-telek a' karzatok nézőkkel 's az udvar' megérkezével kezdődött az ünnep, mely dél felé jövén, ezer hangú „éljen!“ kiáltások között fogadtatott a' fővágróftól, az országbeli katona-tisztektől 's a' rendeknek nagy részétől a' széles 's egészen zöld posztóval borított lépcsőjénél a' legszebb korinthusi stylusban készített pompás mulató-háznak.

Régi szokás szerint a' rendek most is azon rendelést tevék, hogy a' fő város' 's a' közelebb környékek' lakósain kívül az ország' mind a' tizenhat kerületéből bizonyos mennyiségű lakók, a' kerületi kapitánynyal, előljáróik 's biráikkal, mely utóbbiak e' nap' emlékezetére emlék-pénzekkel ajándékoztattak meg, ezen nap' örömeiből vegyenek részt 's innen vigyenek hirt hazájokba.

Tizenhat házasulandó párok, mindenik kerületből egy egy, — 's négy a' fővárosból, kik e' szerencsére erkölcsös életek által leg-inkább érdemesültek, királynéjok szeme előtt (ő Felsége a' császár gátoltatott rekedtsége' következtében végig jelen lenni ez ünnepen) a' rendektől 200 ft. (ezüst pénzben) nász-költséget kaptak, mi közben kísérvé rokonaiktól, biráiktól 's hazájok' legéltesebbjeitől az udvar előtt elmentek. E' csapatok éppen oly figyelemmel, mint pompáson voltak elrendelve, bár-ha minden színészi dísz nélkül is, 's a' verőfényes vidék' (mely felett felhőtlen vidám ég terült el) derült kíséretei a' tarka nép-tömeeggel együtt egy rendkívül ingeres képpé egyesülének.

Miután a' prágai jegyes párok, a' czébhoktól lobogó zászlókkal kísérvén elvonulának, következtek a' különböző kerületek' több jegyespárjai betű rend szerint, mind valahányon sa-

játszós viseletökben 's innepileg kiöltözve, a' mint honjok' lakadalmi szokása hozta magával.

A' föld's műszorgalom' termékei, úgy a' mint mindenik kerület különös sajátjai voltak, vitettek utánok. E' szerint mindenik csapat a' maga kerületének mintegy történeti traditioját, 's élete teljességét mutatta egy ünnepiesen élénk festvényben.

A' prágaiak nyomába legközelebb a' berauni kerület lépe. Egy zászlótartó 's húsz földművelő ifjak kezdék-meg e' csapatot, veres és fejér zászlókkal 's tartományjok szokásakint szerzőszámozott lovakkal léptetve elő. Több a' Lobkovitz hercegi címerrel díszelt szekereken jöttek a' házasulandók 's kíséretök, a' szülők, vőfélyek 's nyoszolyó-leányok, ezután a' legtöbb vidékek' szokása szerint a' szónok 's tréfa szerző (spasmacher) 's egy külön szekeren a' menyasszony' ládája 's felékesített menyasszonyi ágy. Ez után jött egy sereg juhász és egy szekeren egy csoport juhásznő juh-nyiréssel foglalkozva, jelentvén általa az ezen kerületben virágzó juhtenyésztést. Az itt annyira elterjedt kosárkötés is ábrázoltaték nyolcz kosár kötő leánykák által, kik amazokhoz legközelebb az Oettingen-Wallerstein hercegi címerrel ékesített szekeren jövének-elő; így a' Wrzna grófi vasmű-intézet is Horzowitzben ugyan annyi mester-legények által, kik egy más szekeren, mely egy tűz-helyet 's más ide tartozó eszközöket is hozott, dolgoztanak.

A' halakkal gazdag bidschowi és budweisi kerületből való lakadalmi serget követték a' halászok hazai viseletökben, a' bidschowiak a' kopidlnoi tókból a' kedvelt pontyokat; a' budweisia k pedig zászlót hozva, melyen a' Schwarzenberg hercegi czimert lehe-

tett látni, tartományjok szokásakint bőr-kötényben és bőr felső ujjal.

A' bunzlau i lakadalmi sereg előtt egy ünnepi szekér ment allegorikai ábrázolásokkal, utána lovagok régi cseh viselettel, hátrább a' lakadalmi pár a' szokott kísérettel 's kikészítést vivő szekérrel. Ezen műszorgalmas kerület' gyapotgyártását egy szekér mutatá-elő minden hozzá tartozó erőművekkel, melyek egy mesterséges kerék-mű által hozattak mozgásba. Legközelebb ahhoz hozatott egy templomot ábrázoló, üvegkészítményekből alakított ékitvény 's minden itt készített posztó nemek' mustrái egy tarka pyramis-sá aggatva öszve.

A' chrudimi kerület' lakadalmi párja, mely most következék, lakadalmi kíséretével együtt azon sajtóságos viselettel tüntette ki magát, mint a' hogy Leitomisch-i tartományban szoktak járni. Trombitások lovaglottak elől vidra süvegekkel. Utánok a' kerületi zászló vitetett, melyet egy csapat nőtlen ifju követett, kik nőtlenségök jeléül kalapjukon virágokat 's tükröt viseltek.

A' pántlikás rozmarin ággal díszezett völegény oldalánál a' menyegzői szónok lovaglott; ezután jöttek több szekereken asszonyok 's leányok, a' menyasszony' ládája' kolcsával. A' menyasszony utánok fejer selyem-palástban jött; haját háló-forma füzér ékesíté 's öt nyoszolyó asszonyok 's leányok környezék. Oldaloknál a' menyegzői bolond bépántlikázott harisnyában 's kúpolad süvegben üzte szokott tréfáit.

A' kikészítési szekérben leheté látni egy nagy csomó lenet, mint a' legfőbb 's legnevezetesebb nemét a' hozománynak. (Aussteuer.)

Az cza slau i csapatot megkezdé a' chotusitzi bíró, ki lóháton jöve, és 8 hivatalbeliek négy

lovas szekérben; utánok jövének a' jegyesek, a' stecken uradalomban szokott mód szerint gyalog, a' férfi veres nyakra valóval, melyet a' menyasszony neki menyegzőjök előtti gyonások' alkalomával ajándékozott, a' menyasszony pedig veres harisnyában és magas sarku sarukkal, miket amattól ugyan azon alkalommal kapott volt.

Az elbogeni kerületből való ifju párt és pedig az Egerlandból valót követé az ottani szokás szerint az egész rokonság saajtságos különös öltözetében, a' férfiak t. i. bő bugyogókban, és hosszú rokolyában, az asszonyok, fejöket gazdag arany ékitvényekkel díszesítve 's hosszúsor felfűzött arany pénzekkel czifrázva.

A' muzikusok dudával 's hegedüvel mentek elől; utánok a' menyasszony' kikészítése, ágyak 's a' kereszt anyától ajándékozott vánkosok hozattak. Az ezen kerületben virágzó komló termesztést Falkenau uradalomból egy csoport komló vinczellér mutatá, az ifjak hegyes süvegekkel a' leányok pedig lapos aranyfej-kötöket viselve fejöken.

A' kaurzimi pár' ünnepi csoportja mellett 5 szekéren, melyek közül mindenik elébe 4 — 4 ló volt fogva, mutatva volt a' Prága környékén annyira virágzó kert-művelés.

A' virág ápolás, gyümölcs-termesztés és szőlő művelés 's a' konyha vetemények nevelése kellemes módon voltak kifejezve. Kertészek, vinczellérek 's vinczellérnek és az ifjak a' Prága környékén szokásos viseletben töltötték meg és követték a' szépen ékesített szekereket, melyek közül egyiken egész földműves-gazdaság, sőt gabona cséplő ifjak is valának, — egy másik az aratók 's arató asszonyok társaságát vitte egy ropant szalma-kalap alatt. A' csapat' szép lovai, miket ugyan több kerület' csapatainál is lehet

látni, mint például a' chrudimi és bidschowinál, jelenték az ezen kerületben mindég tenyésző lónemesítést.

Legközelebb utánok következék a' klattau-i kerület lakadalmi csapata festési viseletben, 's azon tartomány' szokásakint elrendelve, melyben elől a' vőfély ment csákány, kalapács 's baltával, az után a' hegedüs, dudás és a' szónok, ki nélkül egy lakadalom sem tarthatik, és a' ki a' papnak adandó ajándékot, a' lepényt és a' tyúkot honya alatt viszi, ezek után a' házasulandók és a' több kíséret.

Nem kevésbé sajátos viselettel tünteti ki magát a' köningrützi házasulandó pár 's kísérete, mely után Senftenberg uradalomból egy arató-csoport mene 's egy öreg házaspár aranymenyegzőjök' ünnepén.

A' leitmeritzi kerület menyegzői csapata után jött egymás, vinczellérekből 's vinczellér-nékből, kik gerezd-koszorúkat, kis hordókat 's poharakat véve, muzsikusoktól kísértten, borággal díszített szekeret huztanak elő. Ezek voltak szerencsések ő Felségének egy poharatálal nyújthatni, mely a' kerületökben termett borral vala megtöltve; ebből ő Felségök a' felgyült sokaságnak leírhatatlan öröme 's „éljen“ kiáltásai között ivának a' hű csehok' egészségéért.

Az ősoktól örökségül nyert szokások, mint azok a' pilsni és praehini kerületben még ma is megtartatnak a' templomba menet' alkalmával, legközelebből a' mind két kerületnek éppen oly gazdag, mint kellemes és sajátos menyegzői csoportjánál is megtartatának.

A' rakonitzi csapathoz, a' melyben az asszonyok fő-ékességeik 's drága válljaikkal tesszenek ki, csatlakozott egy derült arató-csoport, mely után a' gabona-termésről híres saazi ke-

rület' jegyesi jövének, ékesítve rozskálászszal; megettök jövének a' menyasszony szekerei a' nászköltséget hozva.

A' tabori kerület' menyegzői 's aratócsoportja végzé a' lakadalmi sergeket, mely után a' przi Brami fő-műmester Heir o. w s k y Károly vezérlete alatt 450 bányászok jövének elő, az arany-, ezüst-, on-, czinn- és vas-bánya-művelést, valamint a' kobalt-készítést jelentve; nem különben a' pragai forma-ruhás vadász-sereg is azon vadászokkal, kik a' csehországi rendektől felállított czéllövés' alkalmával a' legfőbb jutalmakat vívták-ki.

E' jutalmakat nekik, valamint a' házasulandóknak is, 's a' biráknak a' koronázási-pénzeket főndvarmester báró Hesz, kincstár-mester herczeg Lobkovitz Ferdinánd oszták ki a' rendek nevében a' rendek által kinevezett biztossági tag B. Henner segítségével a' császárné ő felsége előtt. E' közben a' különböző rendbeli csapatok a' legszébb renddel mentek a' nekik ki mutatott helyre, hol ők, valamint a' többi nép is; gazdagon megvendégeltettek. A' kerületek szekereinek 's lovainak bizonyos távolságra hasonlólag hely mutatott-ki, hogy az ország' népe táncz-körben háborítatlan vigadhasson muzsika mellett. A' császárné és királyné ő felsége, mi után jó hosszú ideig maradt volna hű és vidor népe között, az udvarral együtt a' városba mene. A' derült vendégek még esti szürkületig maradtak ottan, a' mikor a' legjobb renddel, a' nélkül hegy ezen nap ünnepe legkisebb esemény által is háborított volna, eltávoztak.

(Oester. Beobacht.)

CCI.